

Internet na dlani: **E-ZLORABE OTROK**

Fakulteta za družbene vede

29. september 2015

Velika dvorana

Moderatorja posveta:

Tanja Novaković, Zavod MISSS

Anton Toni Klančnik, Generalna policijska uprava

Organizatorji:

- Spletno oko, Center za varnejši internet Slovenije
- Uprava kriminalistične policije Generalne policijske uprave
- Združenje za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije

DOGODEK OMOGOČAJO

8.15 – 9.00 REGISTRACIJA		
9.00 – 9.20 OTVORITEV POSVETA (pozdravni in uvodni nagovori)		
9.20 – 9.30 Predstavitev Centra za varnejši internet - video »Vse rešitve na enem mestu«		
9.30 – 10.30 PLENARNO PREDAVANJE: Portability and ubiquity – new promises, new threats (prevod: Prenosljivost in vsesplošna razširjenost interneta – novi potenciali in nove grožnje) – John Carr, strokovnjak za spletno varnost otrok (Velika Britanija)		
10.30 – 10.50 ODMOR		
10.50 – 13.15 PODROČNA PREDAVANJA		
	PANELNI SKLOP 1 Velika dvorana	PANELNI SKLOP 2 Predavalnica 7
		S podporo:
Za koga?	Policija, tožilstva, sodišča, industrija, centri za socialno delo, področna ministrstva, stroka, zainteresirani	centri za socialno delo, šole, nevladne organizacije, področna ministrstva, stroka, zainteresirani
PRVI DEL	Facebook and safety (prevod: Facebook in varnost) - Julie de Baillencourt, vodja področja varnosti za Evropo, Bližnji vzhod in Afriko pri Facebooku (Irska)	Mobilne naprave v šolah in posledice – vloga staršev, vloga šole, vloga organov pregona PREDAVANJE 1: Vloga staršev - Pamet staršev za pametno uporabo pametnih telefonov - Katarina K. Erzar, Študijsko raziskovalni center za družino PREDAVANJE 2: Vloga šole - Boris Volarič, OŠ bratov Polančičev Maribor PREDAVANJE 3: Pravni vidik zlorab mobilnih naprav na šolah - Benjamin Lesjak, Inštitut za pravne rešitve informacijske družbe PREDAVANJE 4: Nespametna uporaba mobilnih telefonov otrok - vloga policije - Borut Štok, Policijska uprava Maribor
DRUGI DEL	Pregled poročil ameriške nevladne organizacije NCMEC o spletnem izsiljevanju z elementi spolnosti – Anton Toni Klančnik, mag., višji kriminalistični inšpektor specialist, Policija, Uprava kriminalistične policije GPU	Kdo je glavni – ti ali stroj? – Špela Reš, psihologinja, LOGOUT – center pomoči pri prekomerni rabi interneta in sodobnih tehnologij
Moderator_ka	Anton Toni Klančnik, Generalna policijska uprava	Tanja Novaković, Zavod MISSS
13.15 – 14.00 ODMOR ZA KOSILO		
14.00 – 15.30 Delavnica na temo: »Mobilne naprave v šoli« Pogledali si bomo video, ki prikazuje tematiko sekstinga – »Razgaljena« (v originalu »Exposed« - dostopen je na YouTube profilu britanskega centra za zaščito otrok CEOP (The Child Exploitation and Online Protection Centre), na spletnem naslovu: https://www.youtube.com/watch?v=WriTyc-uW-M). Podnaslovljen video bomo predvajali z dovoljenjem centra CEOP. Po ogledu bodo udeleženci konference s pomočjo moderatorjev predlagali rešitve za predstavljeno situacijo, če bi se ta odvila v Sloveniji. Pri tem bo bistveno sodelovanje strokovnjakov iz različnih področij.		
15.30 – 16.30 Predstavitev rešitev primera po skupinah v obliki poročila in diskusija		
16.30 ZAKLJUČEK POSVETA		

OPOMBA:

Pri predavanjih Johna Carra in Julie de Baillencourt v angleščini je predvideno simultano tolmačenje v slovenščino.

PLENARNO PREDAVANJE

JOHN CARR,

strokovnjak za spletno varnost otrok (Velika Britanija).

John Carr kot strokovnjak za spletno varnost otrok med drugim svetuje mednarodni organizaciji ECPAT (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes) in organizaciji European NGO Alliance for Child Safety Online, deluje pa tudi kot sekretar britanske organizacije Children's Charities' Coalition on Internet Safety ter kot gostujoči raziskovalec na londonski šoli za ekonomijo in politične vede (LSE). V svoji dolgoletni karieri na tem področju je svoje znanje in izkušnje širil tudi kot svetovalec največjim svetovnim ponudnikom internetnih storitev.

NASLOV PREDAVANJA:

Portability and ubiquity – new promises, new threats

(Prenosljivost in vsesplošna razširjenost interneta – novi potenciali in nove grožnje)

V nekaterih državah v razvitem svetu ima dostop do tabličnega računalnika več kot 70 odstotkov otrok, starih od 5 do 15 let. Tretjini si pri tem tablic ni treba izposojati oziroma jih deliti s starši, saj so sami tudi njihovi lastniki. Tablice ima v navedenih državah v lasti tudi desetina vseh otrok, starih tri ali štiri leta. Mladi v nekaterih primerih do interneta dvakrat bolj verjetno dostopajo prek tablic, kot prek katerekoli druge naprave. Če v obzir vzamemo še razširjenost uporabe mobilnih telefonov in pametnih mobilnih telefonov, nam hitro postane jasno, da bosta prenosljivost in vsesplošna navzočnost interneta v življenju zelo majhnih otrok že v bližnji prihodnosti postala ključni temi po celem svetu.

Ideja, da lahko starši ali učitelji vzpostavijo nadzor nad tem, na kakšen način vsakodnevno uporabljajo internet, je iluzorna. Medtem, ko so (potencialne) prednosti internetnega dostopa očitne in dobro dokumentirane, so bistveno manj znane nevarnosti, povezane z nenehno dostopnostjo interneta v življenju otrok in mladostnikov. Predavanje bo posvečeno tem tveganjem.

PANELNI SKLOP 1 – PRVI DEL

JULIE DE BAILLIENCOURT,

vodja področja varnosti za Evropo, Bližnji vzhod in Afriko pri Facebooku (Irska).

Kot vodja za področje varnosti Julie de Baillencourt sodeluje z regionalnimi partnerji in oblikovalci politik na področjih, kot so spletno trpinčenje in varnost otrok. Pred prevzemom te funkcije je vodila tudi ekipo, katere cilj je neposredno povezan z zagotavljanjem varnosti uporabnikom Facebooka.

NASLOV PREDAVANJA:

Facebook and safety (Facebook in varnost)

Predavateljica bo pojasnila varnostne politike podjetja Facebook, predstavila bo orodja za vzpostavljanje zasebnosti in orodja za prijavo neprimernih vsebin. Posvetila se bo tudi ukrepom, ki jih je podjetje uvedlo na področju boja proti zlorabam otrok.

PANELNI SKLOP 1 – DRUGI DEL

ANTON TONI KLANČNIK,

mag., višji kriminalistični inšpektor specialist, Policija, Uprava kriminalistične policije GPU (Slovenija)

Gospod Klančnik ima za seboj prek 20 let najrazličnejših delovnih izkušenj v Policiji, skoraj deset let se že ukvarja s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem trpinčenja in zanemarjanja otrok, spolnih zlorab otrok, nasilja v družini, medvrstniškega nasilja, zadnjih nekaj let se posebej posveča področju zaščite otrok v internetnem okolju, pred medijskim oziroma javnim izpostavljanjem ter v oglaševanju (strateško, koordinacijsko, preventivno, preiskovalno). Sodeluje v mednarodnem okolju z različnimi akterji (Europol, Interpol, Evropska komisija, Svet EU, OZN) na področju zaščite spolne integritete otrok (internet). Deluje tudi kot predstavnik policije v svetu Centra za varnejši internet.

NASLOV PREDAVANJA:

Pregled poročil ameriške nevladne organizacije NCMEC o spletnem izsiljevanju z elementi spolnosti

(»Sexual extortion: An examination of NCMEC CyberTipline reports«)

Predstavljene bodo aktualne ugotovitve o spletnem izsiljevanju otrok in mladostnikov z elementi spolnosti, ki so nastale na osnovi prijav v 18-mesečnem obdobju (2013/2014). Izpostavljene bodo nekatere značilnosti storilcev teh dejanj, pa tudi otrok žrtev, potek prijav in dinamika teh dejanj. Ugotovitve so predstavniki NCMEC-a prvič predstavili v mesecu juniju 2015 na rednem letnem posvetu strokovnjakov za boj proti spolnemu izkoriščanju pri Europolu, v Haagu (Nizozemska). Analizo so izdelali pri nevladni organizaciji NCMEC, ki je v ZDA pooblaščen za koordinacijo prijav o pogrešanih otrocih in o spolnem izkoriščanju otrok preko interneta. Pri NCMEC-u so dali posebno dovoljenje za uporabo njihovih izsledkov na letošnjem posvetu Spletnega očesa.

PANELNI SKLOP 2 – PRVI DEL

MOBILNE NAPRAVE V ŠOLAH IN POSLEDICE – VLOGA STARŠEV, VLOGA ŠOLE, VLOGA ORGANOV PREGONA

PREDAVANJE 1:

Vloga staršev - Pamet staršev za pametno uporabo pametnih telefonov

Katarina K. Erzar, Študijsko raziskovalni center za družino

Naivnost in nepremišljenost mladostnikov pri uporabi mobilnih naprav ter predvsem pri objavljanju osebnih fotografij in podatkov je zastrašujoča. Osamljenost, ki jo mladina doživlja v svoji notranjosti, ter hlepenje po enostavno dosegljivi in hkrati v veliki meri lažni povezanosti prek mobilnih naprav odpira široko polje za najrazličnejše zlorabe. Izjemno pomembno je, da starši otrokom že od vsega začetka pomagajo razviti zdrave občutke sramu, samozavesti in samospoštovanja, pogum za navezovanje varnih stikov z vrstniki ter predvsem absolutno zavračanje vsakršnega nasilja in vsiljevanja. Prav tako pa je pomembno, da starši z otrokom zgradijo odnos, ki se bo skozi obdobje mladostništva utrdil in mladostniku nudil tisto oporo in potrditev, ki mu je zunanji in vrstniški svet ne more dati. Če bo otrok sprejet in ljubljen doma, se ne bo "prodal" za prvo vsiljivo in lažno prijazno besedo, ki mu bo preko spleta skušala ukrasti njegovo intimo.

PREDAVANJE 2:

Vloga šole

Boris Volarič, organizator informacijskih dejavnosti na Osnovni šoli bratov Polančičev Maribor, svetovalec, organizator in promotor IKT (informacijsko komunikacijskih tehnologij) v vzgoji in izobraževanju.

Osnovna šola bratov Polančičev Maribor je v okviru projekta eŠolska torba preizkušala eVsebine in eStoritve po principu "prinesi svojo napravo" (Bring Your Own Device - BYOD). Učenci osmih in devetih razredov so pri pouku pri petih predmetih uporabljali svoje mobilne naprave. G. Volarič bo predstavil strategijo šole na področju uporabe mobilnih naprav, način obravnave varnostnih incidentov ter preventivne in kurativne ukrepe, ki jih izvajajo na tem področju.

PREDAVANJE 3:

Pravni vidik zlorab mobilnih naprav na šolah

Benjamin Lesjak, Inštitut za pravne rešitve informacijske družbe

Predavatelj bo predstavil vlogo šol pri uvajanju in odgovorni rabi IKT v šolah in pravno odgovornost pri incidentih, povezanih z zlorabami na spletu. Pojasnjena bo tako pravna odgovornost šole kot institucije, njenega vodstva in učiteljev, kot tudi pravna odgovornost staršev in učencev.

PREDAVANJE 4:

Nespametna uporaba mobilnih telefonov otrok - vloga policije

Borut Štok, Policijska uprava Maribor

V predavanju bo g. Štok predstavil vpliv in posledice uporabe mobilnih telefonov pri otrocih, kot jih kaže policijska praksa. Predstavil bo, s katerimi kaznivimi dejanji se policija na tem področju najpogosteje srečuje in kakšne so njihove posledice na nadaljnji razvoj otrok. Na koncu bo na kratko ocenil tudi pričakovane trende na tem področju v bližnji prihodnosti in podal oceno obsega kaznivih dejanj, ki jih lahko pričakujemo, če starši na eni ter represivni organi, šolstvo, sociala, zdravstvo, nevladne organizacije in mediji na drugi strani tej problematiki ne bodo namenili večje pozornosti.

PANELNI SKLOP 2 – DRUGI DEL

ŠPELA REŠ,

psihologinja, Logout - center pomoči pri prekomerni rabi interneta in sodobnih tehnologij

NASLOV PREDAVANJA:

Kdo je glavni - ti ali stroj?

Predavateljica bo predstavila izsledke raziskave na evropski ravni, Net Children Go Mobile, izvedene leta 2014, ki so reprezentativni tudi za Slovenijo. Raziskava nakazuje simptome prekomerne uporabe mobilnih naprav in mobilnih aplikacij ter simptome zasvojenosti, prek katerih lahko svojci ali uporabniki sami prepoznajo problematično rabo mobilnih naprav. Kaj storiti? Predstavljeni bodo preventivni ukrepi in ukrepi zmanjševanja posledic zasvojenosti z mobilnimi napravami ter center Logout, programi in oblike pomoči, ki jih izvajajo. Za boljši vpogled v problematiko bo ga. Reš predstavila tudi osebno zgodbo uporabnika in analizo primera.

ZAHVALE:

Organizatorji se zahvaljujemo Nacionalnemu centru za pogrešane in izkoriščane otroke (NCMEC) iz ZDA ter Centru za boj proti izkoriščanju otrok preko spleta pri Nacionalni kriminalistični agenciji (CEOP NCA) iz Velike Britanije za uporabo njihovih video gradiv ter izsledkov raziskave. Posebej se zahvaljujemo g. Johnu Shehanu, podpredsedniku NCMEC-a, g. Matthewu Longu, policijskemu svetniku, in g. Danielu Laskey-Heardu, inšpektorju za izobraževanje (obema iz vodstva NCA CEOP), ki so neposredno poskrbeli za pridobitev vseh soglasij.

Internet na dlani: **E-ZLORABE OTROK**

